

EREVNA

Sotva jsem v květnu 1987 dorazil do Nikósie, zavolal mi Stefanos. „Musím ti něco ukázat,“ řekl. „Týká se to Daskala. Musíme se ihned setkat.“ Hlas mu zněl rozrušeně a naléhavě, a i když jsem celou noc během dlouhého letu z Maine nespal, řekl jsem mu, aby ke mně hned přijel. Navzdory únavě jsem byl velice rád, že vidím svého dobrého přítele a důvěrníka Stefana.

„Věci se nám nějak vymykají z ruky,“ řekl s úsměvem, načež se zhluboka nadechl a podal mi noviny s dvojstranou o Daskalovi.

Nevěřicně jsem kroutil hlavou. I když jsem slíbil, že budu chránit Daskalovo soukromí, vypadalo to, že už dál není možné udržet v tajnosti jeho totožnost. Napsal jsem o něm už dvě knihy a Kypr je příliš malý ostrov na to, aby si na něm kdokoli uchoval anonymitu, zvláště někdo jako Daskalos. Když jednou vykonal léčivý „zázrak“ před zraky nějakých užaslých novinářů, bylo jasné, že se jeho příběh brzy objeví v novinách. Stefanos byl náhodou u toho, když k tomu mimořádnému případu uzdravení došlo, a proto o tom mohl vyprávět.

„Právě jsem si s Daskalem povídal,“ řekl Stefanos, když jsme se usadili s hrnky ledového čaje, „když do domu přišli ti novináři s fotoaparáty a diktafony a dožadovali se, aby je přijal. Doslechli se o tom, co dělá, a chtěli mu položit pár otázek. Daskalos je pozval dál a bavil se s nimi asi hodinu.“

„To je dost velká změna postoje,“ podivil jsem se. Věděl jsem, že předtím Daskalos nikdy žádný rozhovor novinářům neposkytl.

„Vypytávali se ho na všechno možné, o životě po smrti, reinkarnaci, léčení, jasnovidnosti a podobně. Myslím, že ti chlapci nikdy předtím o těchto věcech neslyšeli a poslouchali se zjevným zaujetím.

Když se pak už chystali k odchodu,“ pokračoval Stefanos, „přišla jakási Angličanka a nesla na rukou tříletého syna. Co se stalo pak, je dost přesně popsáno v tom článku.“

Podíval jsem se znovu na týdeník, který jsem měl před sebou, a přečetl ještě jednou velký titulek v řečtině: „Spyros Sathi (Daskalos) uzdravil před několika svědky tříletého anglického chlapce trpícího obrnou.“ Četl jsem dál: „Byl to zázrak? Byla to sugesce? Opravdu nevím, co říct. Vím jen to, co jsem viděl na vlastní oči: Malé dítě, které se ještě před pár minutami nemohlo postavit na nohy, teď mohlo běžat po pokoji.“ Novinář dále popisoval, jak Daskalos provedl léčení: „Zvědavě jsem se díval na anglickou paní, která držela své dítě. Až když chlapce předávala do náruče Spyrovi Sathimu, všiml jsem si, že má levou nohu v mohutné umělohmotné dlaze. Byla atrofovaná a zřetelně kratší než druhá noha... Spyros Sathi se s dítětem v náručí posadil na židli a začal na něj mluvit velmi milým tónem. Přitom mu jemně hladil nemocnou nohu. ‚Co je s vaším synem?‘ zeptal se šeptem jeden z mých kolegů té ženy. ‚Má obrnu,‘ řekla. ‚Neumí se postavit. Kdyby zůstal stát sám, spadl by.‘ Spyros Sathi mezitím dál hladil atrofovanou nohu. Několikrát ji natáhl, jako kdyby ji chtěl prodloužit... Uběhlo asi deset nebo dvacet minut – přesně nevím. Upřeně jsem se díval střídavě na dítě a na Spyra Sathiho. Najednou se dítě zatvářilo bolestně. V té chvíli Spyros chlapce zvedl, zlehka ho plácl po zadečku a řekl: ‚Tak utíkej, chlapče.‘ A dítě začalo běžat po pokoji! Byl to zázrak? Byla to sugesce? Každý si může udělat svůj vlastní závěr. Já jen popisuji, co jsem viděl.“

„Období anonymity skončilo,“ řekl jsem Stefanovi, který se mnou sdílel zážitky s Daskalem skoro celých deset let.

Poprvé jsem Spyra Sathiho, státního zaměstnance v důchodu, potkal v létě 1978. Byl to vysoký, obvyčně vyhlížející muž, který se na pohled ničím nelišil od svých spoluobčanů. Takového chlapa jste mohli potkat na každém kroku v kavár-

nách na Kypru, vyhrazených jen pro muže, kteří si tam krátili čas hraním kostek či karet, čtením novin, klábosením a popíjením turecké kávy.

Spyros Sathi ale nebyl obyčejný muž a rozhodně nevyseďával v kavárnách. Ve volném čase se raději staral o své rostliny a kaktusy, maloval zvláštní krajinky jakoby z jiného světa a poslouchal Beethovena. Kdyby žil v Nepálu nebo na Sibiři či v nějaké africké vesnici, antropologové by ho s největší pravděpodobností označili za šamana, a kdyby se narodil jako Mexičan nebo Peruánec, určitě by si vysloužil titul *curandero**. Indové a Tibetané by mu říkali jogín nebo lama.

Spyros Sathi je léčitel a Mistr metafyzických znalostí a nepředstavitelných duchovních sil. Tvrdí, že když chce, umí opustit své stárnoucí tělo a ve společnosti dalších „neviditelných pomocníků“ putovat do vzdálených krajín a jiných dimenzí a „sloužit“ tam těm, kdo to potřebují. Dělá to při plném vědomí a stejně jako šamani popisuje svým přívržencům, co zažil ve stavu *exomatózy* (astrálního cestování či zážitků mimo tělo).

Lidé ze všech sociálních vrstev ho tajně vyhledávají poté, co vyčerpali potenciál konvenční medicíny, aby provedl exorcismus a vyléčil jejich těla i duše ze všech možných fyzických i psychických poruch.

Jeho jméno bylo na ostrově dlouho synonymem okultizmu a fanaticky zbožní lidé ho odsuzovali jako mága faustovských proporcí. „Nikdy nevyslovuj jméno toho člověka v mém domě,“ nařídila mi jednou jedna má velice zbožná, a přitom skvělá teta. Představitelé církve se ho kdysi snažili exkomunikovat, ale jejich snahy selhaly díky zapálenému odporu ze strany současného arcibiskupa Makaria. Říkalo se, že jeho Blahorodí byl sám něco jako jeho učedník a že mu Sathi tajně posílal magnetofonové záznamy svých přednášek. Prelát rozhodně věděl, že tento muž nijak neohrožuje křesťanství a určitě není zlým čarodějem. Ve skutečnosti si musel uvědomit, stejně jako já, že tento neobyčejný muž ze Strovolosu byl vlastně křesťanským mystikem.

---

*čarodějný léčitel – pozn. překl.

Nevěřící sofistickovaní lidé se domnívali, že Spyra Sathiho není třeba brát vážně. Možná byl trochu výstřední, v každém případě šarlatán. Přinejlepším ho pokládali za docela zábavného, za neškodný zvláštní úkaz dobrý pro naivní, natvrdlé nevzdělance, kteří nemají ponětí o vědecké objektivitě. „Opravdu s ním chceš marnit čas?“ dělal si starosti jeden můj bratranec, schopný sociální vědec, když jsem se mu poprvé zmínil o svém záměru strávit vědeckou dovolenou zkoumáním světa Spyra Sathiho. „Proč raději nezkoumáš třídní vrstvy na Kypru a souvislost mezi chováním při volbách a inklinací k určité politické straně? Tomu se zatím ještě nikdo nevěnoval.“

Spyros Sathi strávil většinu svého života jako vyvrhel společnosti, přičemž se na něho s hlubokou nedůvěrou dívali jak věřící, tak nevěřící. To se samozřejmě netýká těch, kdo vyhledávali jeho pomoc, anebo rostoucího kruhu jeho žáků, kteří riskovali svou pověst, jen aby se mohli zúčastnit jeho přednášek ve *stoe*, místnosti změněné v jakousi svatyni v zadní části jeho domu. Tam se setkávali a věnovali mystickým uměním včetně meditačních cvičení, které sestavoval v souladu s jejich psychonoetickým a duchovním vývojem. Pro tuto skupinu lidí nebyl Spyros Sathi jenom strovoloským mágem, ale i Daskalem, Mistrem a učitelem ezoterické moudrosti.

Řekl jsem Stefanovi, že druhý den ráno, až se dobře vyspím, půjdu k Daskalovi. Když jsem přijel k jeho domu, bylo tam několik návštěvníků, kteří jako obvykle z různých důvodů vyhledali jeho pomoc. Byl v dobré náladě a těšil se, že mě po více jak osmi měsících, jež uplynuly od naší poslední návštěvy v srpnu 1986, zase vidí.

Zdaleka se nezlobil, že ho odhalil tisk, vlastně ho to těšilo, dokonce se hodně bavil tím, jak byli novináři vyvedeni z míry. „Na tom, co se stalo, nebylo nic zázračného či mimořádného,“ chichotal se. „Prostě jsem se jen stal nástrojem Ducha svatého, to je vše.“ Zopakoval to, co mi řekl už mnohokrát, že to, co dělá zázrak zázrakem, je naše nevědomost. Kdybychom věděli, jak pracuje příroda, nenazývali bychom takové jevy *zázrakem*. „Jediný zázrak, který existuje,“ řekl procítěně, „je samotný život. Nic jiného.“

Daskalos ve své škádlivé náladě pronesl několik vtipů na adresu onoho případu, jak to pro něho bylo typické, a vzbudil tak bujaré veselí ve svém nevelkém obecnstvu. Jelikož měl společnost a práci, zdržel jsem se u něj jen krátce. Domluvili jsme si setkání na později. Do té doby jsem strávil pár dní v rozrůstajícím se přístavním městě Limazolu. Obnovil jsem tam spojení s Kostou, Daskalovým nejpokročilejším žákem a budoucím nástupcem.

Novinový článek vyvolal rozruch na celém ostrově, dokonce i mezi těmi, kdo za normálních okolností věci jako léčitelství, paranormální schopnosti a podobně ignorovali. Jelikož mě přátelé a příbuzní pokládali za něco jako odborníka na dané téma, chodili za mnou, aby si poslechli můj „zasvěcený názor“. Byla mezi nimi i Sofie, socioložka původem z Kypru, která pracovala na jedné kanadské univerzitě. Přijela na ostrov na letní návštěvu, a když se dozvěděla, že jsem na ostrově, spojila se se mnou.

Domluvili jsme se, že se setkáme v neděli večer v restauraci jménem *Elefthere Karpasia* blízko Zelené čáry, hranice, kterou vytyčily síly Spojených národů na Kypru (United Nations Forces in Cyprus – UNFICYP) na udržení míru mezi řeckými a tureckými obyvateli Kypru. Byla to vlastně opuštěná zbombardovaná vládní budova z pískovce, postavená za britského koloniálního období. Navzdory ponuré připomínce tragického vztahu mezi dvěma zmiňovanými etnickými skupinami a katastrofální invazi Turků na ostrov v létě roku 1974 se mi to místo líbilo.

Restauraci tvořily čtyři zdi s poloviční střechou, jejíž druhá půlka byla rozštílená. Vznikl tak otevřený prostor, jakýsi dvůr s jasmínem a palmami a starými benátskými oblouky s vyhlídkou na tu část Nikósie, kterou okupovali Turci. Uprchlíci z poloostrova Karpasia, který teď okupovalo Turecko, se budovy ujali a v odpoledních a večerních hodinách za horkých letních měsíců z ní udělali skromný nouzový podnik. Bylo to oblíbené místo některých místních intelektuálů i pár radikálních politických aktivistů, takže se hodilo na dlouhé, klidné rozhovory.

„Abych řekla pravdu, vůbec nechápu, co jsi celá ta léta dělal,“ začala Sofie s úsměvem, když jsme se usadili za stolem pod jedním z benátských oblouků. „Musím ti upřímně říct, že z těch věcí, kterými se zabýváš, mám nepříjemný pocit. Odporuje to všemu, co vím a čeho si cením.“

„Naprosto tě chápu.“ Zasmál jsem se a ujistil ji, že mi taková reakce vůbec nevádí. Byl jsem si skoro jistý, že Sofie má o mém výzkumu jen velmi mlhavou představu. Zнала mě jako politického sociologa; několikrát jsem spolu byli na seminářích týkajících se řešení problému na Kypru. Bylo pro ni těžké pochopit, jak jsem mohl tak rázně změnit svou spisovatelskou dráhu a začít se zabývat životem a dílem podivných léčitelů a mystiků. Byl jsem přeci vyškolený podle vědecké pozitivistické tradice sociálních věd v duchu přesvědčení, že jakákoliv forma náboženství je pouze projekcí společnosti anebo psychopatologií, a tak Sofie přirozeně zpochybňovala mé sympatie k Daskalovi, Kostovi a jejich žákům. Cítil jsem, co si asi myslí: Chudák Kyriacos. Myslí to dobře, ale co to do něj propána vjelo?

„Když jsem před skoro deseti lety začal svůj výzkum s Daskalem, byl jsem zrovna tak zarytý skeptik jako ty,“ řekl jsem. „Jenže po všech těch letech jsem si uvědomil, že tady jde o něco velice skutečného, co se nedá brát na lehkou váhu.“

„Ale co tvá vědecká objektivita?“ zeptala se Sofie s přátelskou ironií ve hlase.

„Ujišťuji tě, že můj přístup není v rozporu s cílem vědy. Prostě jsem jen v tomto případě zvolil trochu více fenomenologické stanovisko.“ Řekl jsem jí, že mým cílem není vysvětlit (či spíš vyvrátit) svět tak, jak ho prožívají lidé jako Daskalos a Kostas.

„Namísto toho, abych já, americký akademik,“ řekl jsem, „přišel do Daskalova světa s předem danými představami o jeho realitě, nechal jsem ho, aby mi o ní sám vyprávěl. V situacích, kdy se realita tvého subjektu natolik liší od tvé vlastní, není moudré vnucovat své názory, ať se tváří jakkoliv vědecky, a nenechat subjekt, aby mluvil svým vlastním jazykem a svými pojmy. Musel jsem si dávat pozor, abych neprosazoval své vlastní předsudky a omezení.“

„Nemyslíš, Kyriaco,“ řekla Sofie zamyšleně, „že tato metoda má svá úskalí? Není to zpátečnické, že používáš metodu založenou na opisu, a ne na kritickém postoji?“

„Naopak, při mých setkáních s Daskalem i s Kostou jsem vždycky hrál roli nevěřícího Tomáše. Celou dobu jsem zaujímal kritický postoj, někdy i víc, než okolnosti vyžadovaly. Jinými slovy, cítil jsem nutkání prozkoumat platnost toho, co říkali o povaze skutečnosti. Ve skutečnosti byl můj vztah s nimi snadný právě proto, že mě brali jako skeptika.“

Nevzdávala se. „Na druhé straně tvůj přístup říká, že doopravdy nezpochybňuješ jejich verzi skutečnosti. Nestavíš před ně alternativní názor.“

„Kdybych zůstal na úrovni sporu, nedostal bych se moc daleko. Nesesbíral bych za těch deset let tolik materiálu o mimořádném světě, v němž tito mystici žijí a působí. Zavrhli by mě jako beznadějně dogmatického a zatvrzelého.“

„Jenže,“ trvala na svém Sofie, „neriskuješ, že se začneš s těmi lidmi ztotožňovat – v sociologii tomu říkáme, že ‚se staneš domorodcem‘ a zapomeneš na svou úlohu kritického sociologa?“

„A to je opravdu riziko, anebo předsudek?“ namítl jsem. „Riziko, že se s nimi ztotožníš, znamená, že jako výzkumník odmítáš dostat se do takové situace, v níž svůj subjekt opravdu pochopíš. Namísto toho si chceš udržet vědecký odstup a zacházet s druhými jako s objektem výzkumu. Nemyslím, že by v těchto případech takový přístup vedl k nějakému plodnému výsledku či ke skutečnému pochopení. Vede to naopak k předpojatosti a k nedostatku skutečného vhledu do zkoumané záležitosti.“

Naše krátká a přátelská debata o metodologii skončila, když k nám přišel číšník. Sofie si objednala čaj a já pivo. Začalo se stmívat – slunce zapadlo už skoro před hodinou – ale ještě pořád bylo vidět lidi na balkonech na druhé straně širokého suchého příkopu, který nás odděloval od Turků bydlících za městskými zdmi opevnění, jež v 16. století vystavěli Benátčané, tehdejší vládci ostrova.

„Takže ty říkáš, Kyriaco,“ zeptala se Sofie a upřeně přitom hleděla na tureckou stranu předělu, „že ten Daskalos má takzvané metafyzické schopnosti?“

„Řeknu ti to, co říká on sám a co ve skutečnosti říkají všichni opravdoví mystici: že na světě není nic metafyzického. To jen omezení našeho vědomí považuje určité jevy či schopnosti za metafyzické. Kdyby bylo naše vědomí jiné, možná bychom takové věci, jako uzdravení jinou než běžnou medicínou, nadpřirozené schopnosti a podobně pokládali za naprosto normální a přirozené.

Vlastně jsem si uvědomil, že naše povědomí o tom, co je to příroda, je hrubě omezené. Všechno, co toto omezení přesahuje, máme sklon považovat za metafyzické a pak to definovat jako něco, co je mimo dosah vědy a rozumu. Jakmile si to v mysli takto zařadíme, vědomě či podvědomě odmítáme všechno, co spadá do této kategorie. Buď to pokládáme za neskutečné, anebo v nejlepším případě za vymykající se lidskému chápání. Skrývá se za tím: „Nezabývej se tím.“ Jinými slovy, za přirozené a skutečné pokládáme jen to, co zachytíme naším běžným zrakem, sluchem, dotekem, chutí a čichem. Ale co když jsme opravdu obdařeni ‚nadsmysly‘, jak tvrdí mystici, a dokonce i někteří současní vědci? A co když můžeme tyto nadsmysly rozvíjet a ovládat a využít je k tomu, abychom lépe porozuměli světu?

Pokládáme za samozřejmé,“ pokračoval jsem, přičemž mi teď Sofie naslouchala se zjevným zájmem, „že evoluce lidského vědomí vedla od nulového vědomí k pověřivosti a primitivnímu magickému myšlení. Poté k rozumu, což vrcholilo ve výdobytcích vědeckého myšlení 19. a 20. století. Ale neexistuje žádný logický důvod domnívat se, že růst vědomí dospěl ke svému konečnému určení a k cíli v podobě dnešní mechanistické vědy. Možná, že lidský druh má před sebou ještě stavy přesahující rozum a vědu, jak nám to tvrdí velcí mystikové všech dob. Ve skutečnosti přesně toto stanovisko zastávají i dnešní transpersonální psychologové.“

Sofie potichu a zamýšleně usrkávala čaj. „Takže ty chceš říct,“ řekla nakonec, „že takoví lidé mají mimořádné schopnosti přesahující pět smyslů?“

„Můžu ti říct jen to,“ řekl jsem jí s úsměvem, „co jsem za posledních deset let s těmito lidmi zažil. Můžeš si z pak toho vyvodit vlastní závěry. Šel jsem do tohoto projektu s nedůvě-

rou vůči všem tvrzením o takzvaných paranormálních schopnostech. Mnoho let strávených s Daskalem a Kostou i čtení o takových věcech mě přinutilo přehodnotit mé dřívější pozitivistické předsudky. Dospěl jsem k hypotetickému závěru, že obdobné schopnosti jsou nejen možné, skutečné a normální, ale že jsou možná ve skutečnosti naším fylogenetickým dědictvím. Přesněji, v průměrné lidské psychice jsou obsažené potenciálně, ale někteří nadaní jedinci, jako třeba Daskalos a Kostas, je projevují. Takoví lidé jsou označováni jako *psychicky nadaní, jasnovidci, šamani, mystici* a tak dál.

Musím přiznat, že můj bývalý skepticizmus začal být časem pořádně podkopáný, když se před mými zraky začala odehrávat celá řada mimořádných uzdravení a náhod. Víš, to, co se tehdy stalo před těmi novináři, mě vůbec nepřekvapilo, jelikož jsem podobné jevy viděl tak často, až jsem je začal pokládat za samozřejmé.“

„Můžeš uvést nějaký příklad?“ zeptala se Sofie.

„Loni v létě sem přijela jedna britská léčitelka, která pořádala kurzy. Já jsem se tehdy už chystal na návrat do Maine. Navštívila Daskala, protože četla mé knihy. Když spolu domluvili, Daskalos a Kostas jí vyléčili chronickou nemoc páteře. Jakmile si uvědomila, co se stalo, chvíli o samotě vzlykala ve stoe. Později ten večer zatelefonovala mé ženě Emilii a řekla jí, že když se chystala ke spánku, zjistila, že má obě nohy stejně dlouhé. Mohla normálně chodit. A i do telefonu pořád vzlykala. ‚Tak vidíte,‘ řekla, ‚přijela jsem na Kypr pořádat kurzy léčení, a namísto toho jsem byla sama uzdravená.‘“

Pak jsem Sofii popsal několik dalších případů – včetně jednoho mimořádně působivého, kde se jednalo o dlouhé měsíce paralyzovanou paní Katinu trpící rovněž z důvodu páteře. Daskalos ji uzdravil před našimi zraky. Od té doby ta žena žije normálně, bez opětovného zhoršení. V tomto případě byla důležitá skutečnost, že po náhlém uzdravení šla na rentgen páteře. Nové snímky ukázaly normální páteř, zatímco na snímku o týden starším byla páteř nemocná.

„Při jiné příležitosti jsem jel s Daskalem v autě. Najednou mi začal popisovat, jak vypadá náš dům v Maine, a žertem mi doporučil zavést si telefon i do horního patra. ‚Když se

ženeš po schodech dolů, abys zvedl telefon, můžeš si zlomit krk, Kyriaco,“ řekl. Nikdo mu nikdy nepovídal, jak vypadá náš dům v Maine a rozhodně se před ním nikdo nezmlínal o tom, kde máme telefon.“

„Možná,“ namítla Sofie váhavě, „se to dá všechno vysvětlit jako pouhá náhoda.“

„Pro mě by bylo těžké všechno to zamítnout jako pouhou náhodu. Když se takové věci dějí často, začneš si jich všimát. A domnění, že jsou to jenom náhody, začne ztrácet na přesvědčivosti.“

Pak jsem uvedl další příklady. „Jedná má studentka měla dvacet let určité fyzické potíže. Doktoři ale nemohli přijít na to, co jí je. Ukázal jsem její fotku Daskalovi. Chvilu ji držel v ruce a pak řekl, že má něco s mozkiem. Navrhl, aby jí udělali encefalograf. Poslechla a nechala si udělat drahé vyšetření mozku. Opravdu se objevil problém. Doktorům neřekla, jak přišla na nápad nechat si vyšetřit mozek.“

V jiném podobném případě jsem Daskalovi ukázal fotku jedné ženy z New Yorku. Měla chronické fyzické potíže a ani v jejím případě doktoři nemohli přijít na to, co jí je. Daskalos jí po mně vzkázal, že problémy způsobují shnilé zuby. Řekl, že si je musí nechat všechny vytrhnout, protože šířily zápal a otravu do celého těla. Velice zdráhavě jsem jí napsal, co řekl Daskalos, a odeslal dopis z Kypru. Za šest měsíců mi zavolal její manžel. Řekl, že si pouze přál sdělit mi, jak to dopadlo. Jeho žena nevezala Daskalovu radu vážně a nešla k zubaři. Během šesti měsíců čtyři její zuby doslova vybuchly a vypadly. Z úst jí vytekl hnis. Pak konečně šla k zubaři a všechny zuby si nechala vytrhat. Její problémy zmizely.“

„Pokud se tohle všechno opravdu stalo,“ řekla Sofie a tvářila se dost zmateně, „jak tedy tyto jevy vysvětluješ, vyloučíš - li náhodu?“

„Velcí filozofové, mystici i vědci odjakživa tvrdí, že ve skutečnosti žádné náhody neexistují. Například C. G. Jung vypracoval slavnou a kontroverzní teorii synchronicity, která tvrdí, že neexistují náhody. I Daskalos a Kostas pracují na základě vysoce rozvinutého systému znalostí, který vysvětluje povahu náhod.“

V tu chvíli jsem si všiml u vchodu jednoho mého starého kamaráda. Zamával jsem na něho, a když jsme se poprvé po mnoha letech pozdravili, sedl si k jinému stolu se svými přáteli. Já a Sofie jsme se pak pustili do vydatné večeře. Všechny stoly v restauraci už byly obsazené a číšníci měli plné ruce práce s roznášením *mezedes*, talířů s rozmanitými řeckými a tureckými pochoutkami, k nimž se podávalo pivo a chlazené místní víno.

„Jsem připravená poslechnout si toho víc o světonázoru tvých přátel,“ řekla Sofie poté, co jsme nějakou dobu věnovali jídlu a povídání o našich životech.

„Naše myšlenky a pocity jsou energie, které vysíláme do svého okolí.“ Začal jsem s pokusem seznámit Sofii se základními principy učení. „Jsou to elementálové, které neustále vytváří každá lidská bytost.“

„Co tím myslíš, elementálové?“

„Elementálové představují myšlenkové formy, které mohou nabývat různé tvary a barvy; pokročilý mystik a jasnovidce dokáže vnímat, jak vycházejí z podvědomí nějaké osoby. Tito elementálové mají svou vlastní moc, energii a život. Můžou mít negativní nebo pozitivní energii. Například laskavá myšlenka nebo pocit, určený nějakému člověku, je elementálem nabitým pozitivní energií. A podobně, negativní pocit či myšlenka je negativním elementálem.“

„Kam tito elementálové jdou?“ zeptala se Sofie.

„Pro elementály je přirozené žít v prostoru, který Daskalos a Kostas nazývají *psychonoetickým rozměrem existence*. Odtud podvědomě působí na lidi, kteří vibrují na stejné frekvenci jako tito elementálové. Dřív nebo později se pak vrátí ke svému zdroji. Proto se k nám každý elementál, kterého vyšleme do svého okolí, vrátí sedmkrát silnější. Takhle funguje karma.“

„Karma?“

„Ano – zákon příčiny a následku. Oni tvrdí, že nic v životě není náhoda. Veškerá existence se řídí zákonem karmy, tedy zákonem příčiny a následku. Jak zaseješ, tak sklídíš. Taková prohlášení jsou podle nich založena na karmickém zákonu. Všechno, co uděláme, ať je to dobré, nebo špatné, ve skutečnosti děláme sami sobě.“